

Kelan tilannekatsaus

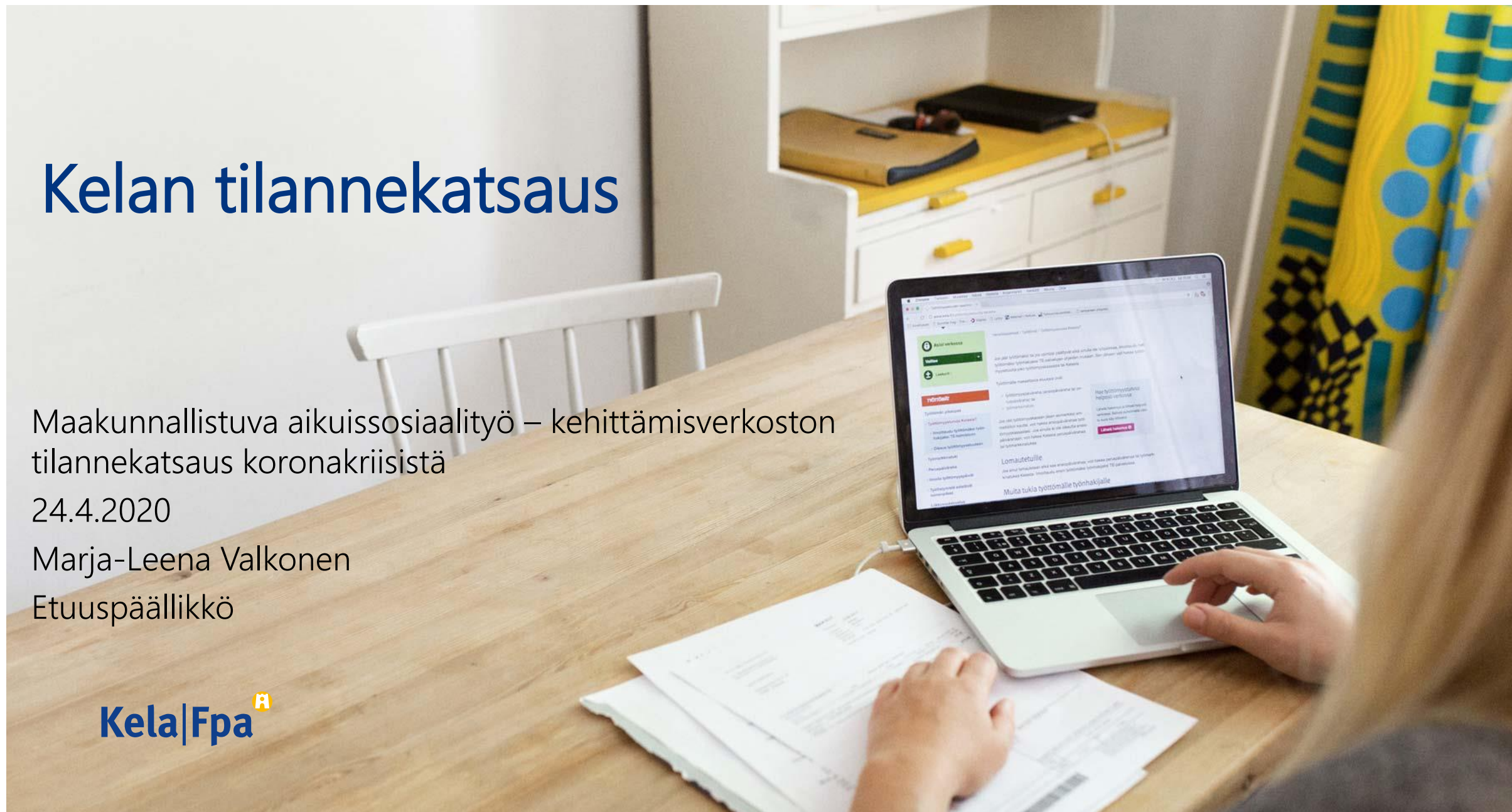
Maakunnallistuva aikuissosiaalityö – kehittämisverkoston
tilannekatsaus koronakriisistä

24.4.2020

Marja-Leena Valkonen

Etuuspäällikkö

Kela|Fpa

Korona-toimet työttömyysturvassa

Lomautettuja koskevat väliaikaiset muutokset

- Muutokset koskevat lomautettuja, joiden lomautus on alkanut 16.3. tai sen jälkeen.
 - Lomautetut ilmoittautuvat normaalisti työnhakijoiksi TE-toimistoon.
 - Lomautettujen ei tarvitse hakea kokoaikatyötä etuutta saadakseen.
- Yritystoiminta tai opinnot eivät estä etuuden saamista.
- TE-toimisto antaa lomautettujen etuusoikeudesta työvoimapoliittisen lausunnon. Lausunto on voimassa enintään 31.7. saakka. Jos lomautus jatkuu sen jälkeen, TE-toimisto tutkii työvoimapoliittiset edellytykset ja antaa uuden lausunnon.
- Lomautuksen perusteella maksettava peruspäiväraha ei kerrytä enimmäismaksuaikaa ajalla 16.3.-30.6.2020.

Kela|Fpa[®]

Korona- epidemiasta
johtuneet
lainmuutokset
työttömyysturvassa

Työttömyysturvalain muutokset korona-epidemian aikana

- Omavastuu aika ei estä peruspäivärahan ja työmarkkinatuen maksamista.
 - Omavastuu aika on aina 5 arkipäivää, kun sen ensimmäinen päivä on ajalla 16.3.–6.7.2020.
- Palkansaajan työssäoloehto poikkeustilanteessa
 - Jos tavanomainen 26 viikon työssäoloehto ei täyty, palkansaajalla on oikeus työttömyyspäivärahaan, jos hän on ollut 13 kalenteriviikkoa työssäoloehtoon luettavassa työssä.
 - Tarkoituksena turvata pääsyä työttömyyspäivärahalle, kun vallitseva poikkeuksellinen työmarkkinatilanne johtaa lomautukseen tai työttömyyteen.
 - Myös yrittäjän ei omistavan perheenjäsenen työssäoloehto lyhenee 26 kalenteriviikkoon, jos 52 viikon työssäoloehto ei täyty.
 - Muutoksen myötä myös kassan jäsenyysehto puolittuu.

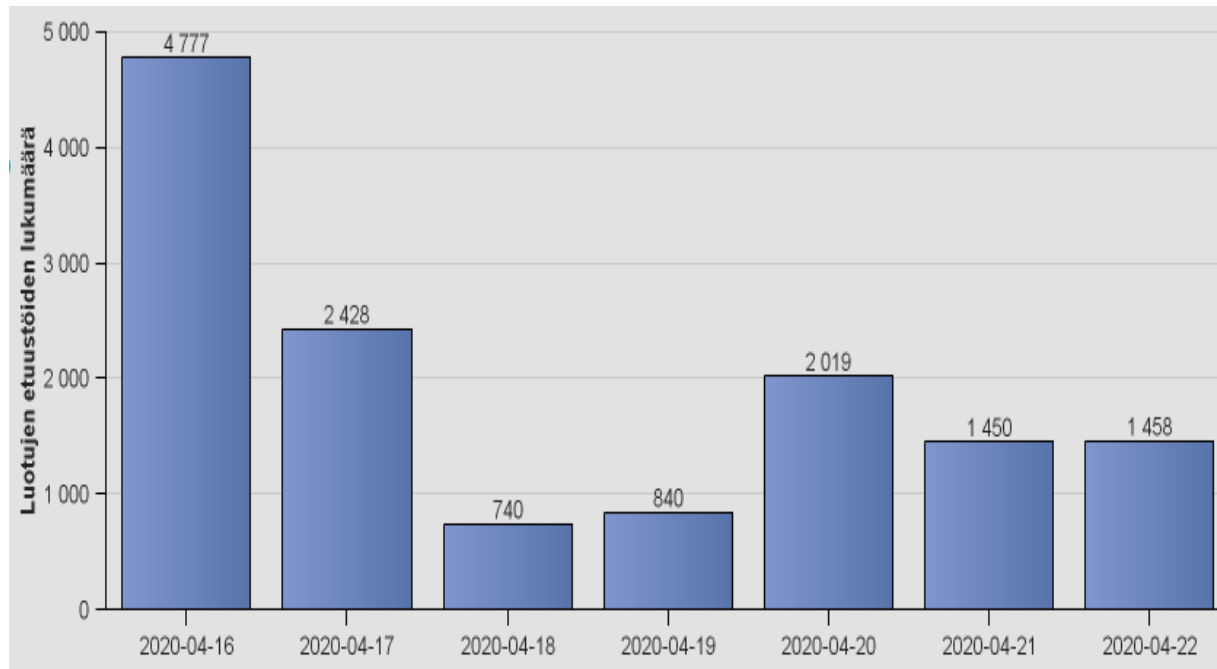
Yrittäjien oikeus työmarkkinatukeen

- Poikkeuksellisesti TE- toimisto voi päättää, että yrittäjälle voidaan maksaa työmarkkinatukea, jos yrityksessä työskentely on päättynyt tai yrittäjätulo on epidemian vuoksi vähemmän kuin 1 089,67 euroa kuukaudessa.
- Yritystoimintaa ei tarvitse lakkauttaa, jotta voi saada työmarkkinatukea.
- Muutos on voimassa 30.6. asti.
- Työmarkkinatukeen ei sovelleta odotusaikaa, tarveharkintaa eikä osittaista työmarkkinatukea koskevia säännöksiä.
- Yrittäjälle maksettava työmarkkinatuki maksetaan ilman lapsikorotusta.
- Kela maksaa poikkeuksellisesti myös SYT-kassan jäsenille työmarkkinatukea. Kassan jäsenet eivät voi saada tämän poikkeuslain nojalla ansiopäivärahaa.

Työmarkkinatuen hakeminen ja yritystulojen huomioiminen

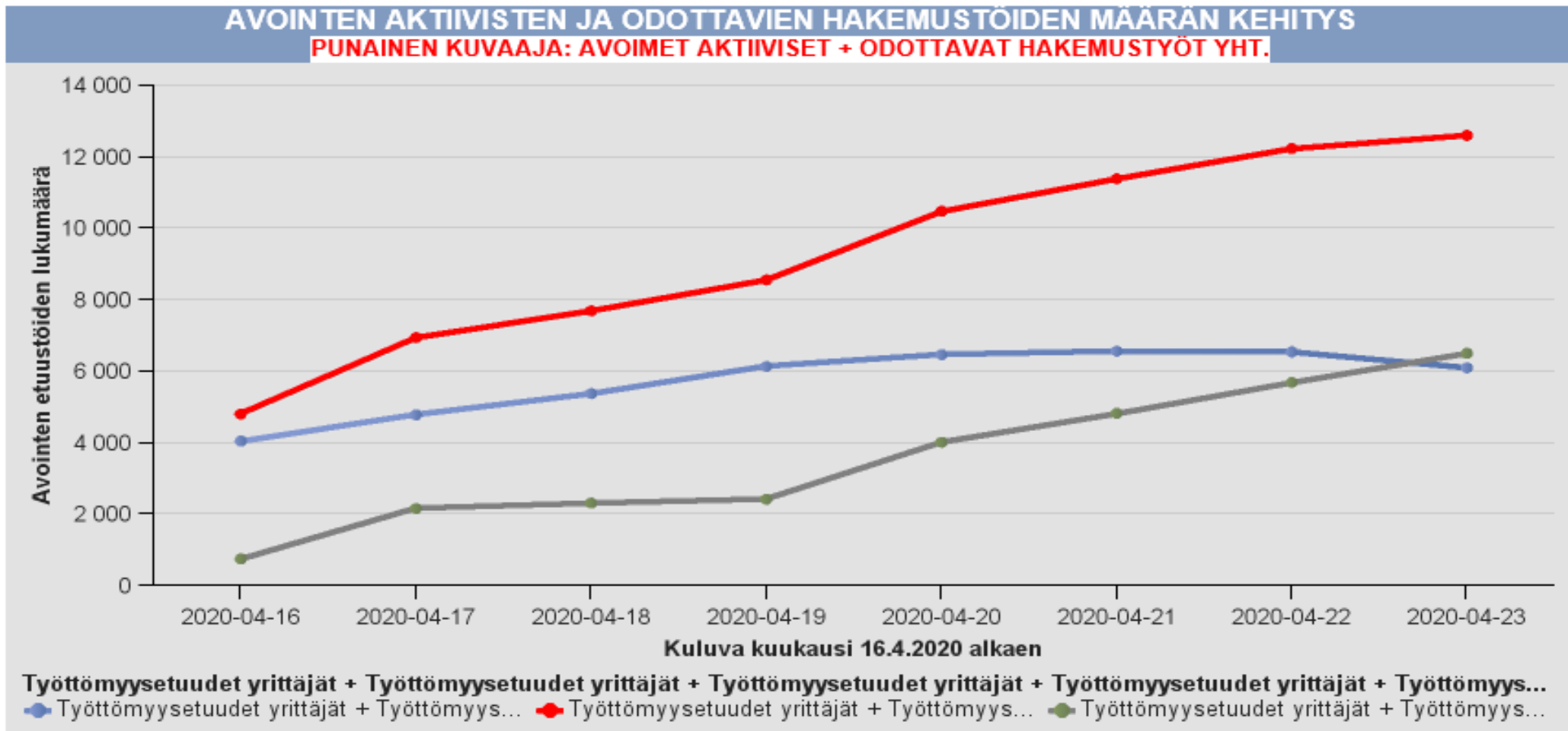
- Yrittäjä hakee työmarkkinatukea kevennetyllä hakemuksella (TT1Y)
 - Hakemus ohjautuu Oiwassa yrittäjän hakemuksia varten perustetulle työjonolle vakuutuspiirikohtaisesti.
 - Kevennetty hakemus on vain sähköisenä.
 - Hakemus on ollut täytettävissä asiointipalvelussa 16.4.alkaen.
- Yritystoiminnan tuloina sovittelussa huomioidaan yrittäjän esittämä oma arvio yritystoiminnan tuloista kuukausitasolla
- Asiakas ilmoittaa oman arvionsa yritystulon määrästä kuukausitasolla hakemuksessa.
- Hakemuksiin ei pyydetä liitteitä vaan tarvittavat lisätiedot kysytään suullisesti asiakkaalta ja **luotetaan asiakkaan antamiin tietoihin.**

16.4.2020 alkaen saapuneiden yrittäjähakemusten määrä

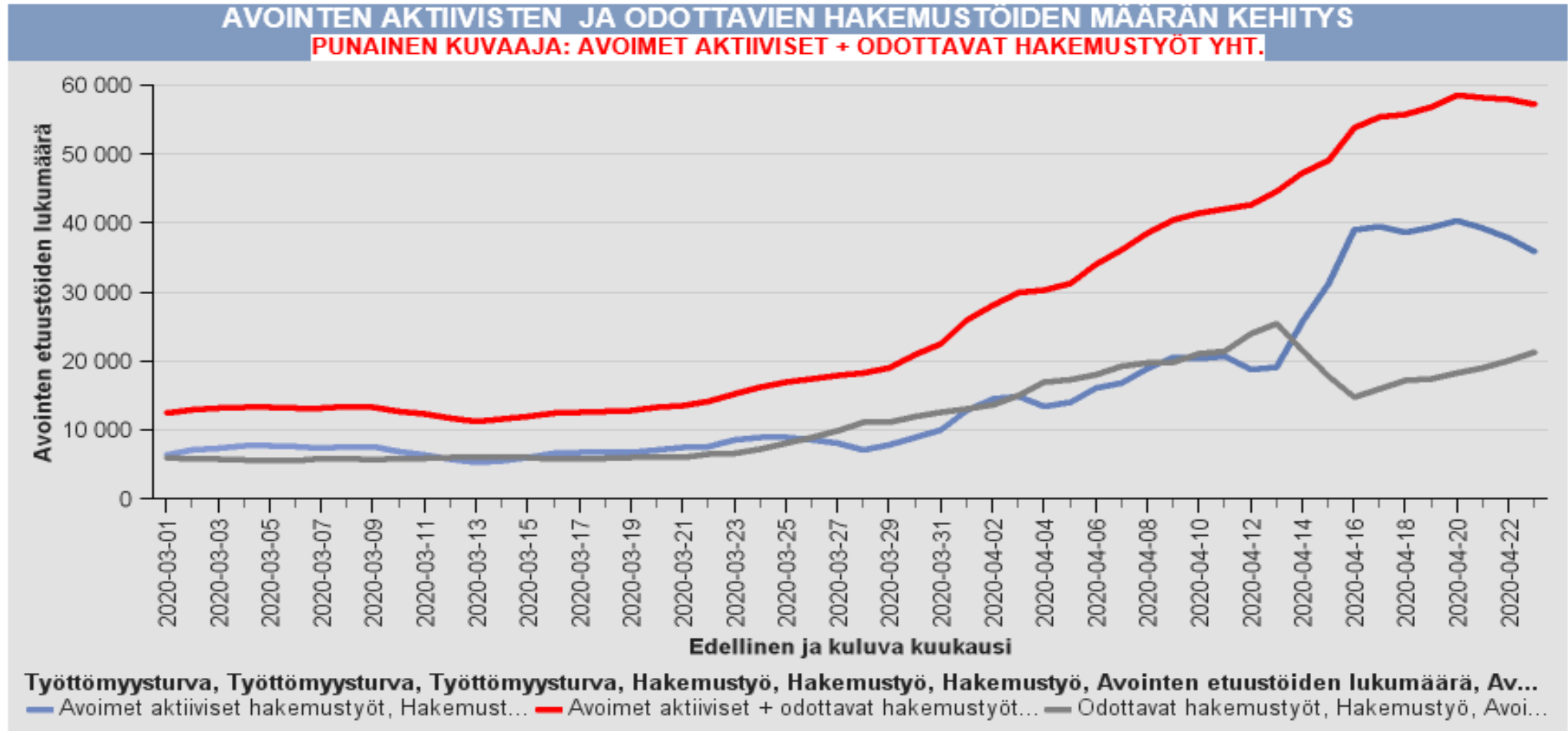

- Oheisessa tilastossa näkyy ns. kevennettyjen yrittäjähakemusten päivittäiset määrät 22.4.2020 asti.
- Yrittäjät ovat hakeneet työmarkkinatukea ennen kevennetyn hakemuslomakkeen käyttöönottoa vanhan mallisilla lomakkeilla, ja näiden hakijoiden määrää ei saada tilastoitua. Todellinen yrittäjäasiakkaiden hakemusmäärä on siis todellisuudessa huomattavasti suurempi.
- Te- palvelut ovat antaneet Kelalle yrittäjistä ajalla 16.4.-23.4.2020 yhteensä 9315 työvoimapoliittista lausuntoa.

Yrittäjien työttömyysturvahakemusmäärien kehitys

Työttömyysturvahakemusten määrän kehitys

Tulossa lähiaikoina Kela.fi - Kuvio- ja tilastopaketti

- Sivustolta voi seurata työttömyysturvan, toimeentulotuen ja yleisen asumistuen saapuneiden hakemusten kehitystä päivittäin ja viikoittain.
- Tietoja on kyseltävissä ikäryhmittäin ja maakunnittain.
- Tilastoa kehitetään edelleen siten, että saajista on mahdollisuus eritellä esim. yrittäjät.
- Kuviot päivittyvät automaattisesti ja tiedot on mahdollista ladata sivustolta myös taulukkona.
- Tilastopakettin julkaistaan lähiaikoina ja siitä tiedotetaan.

Korona-toimet yleisessä asumistuessa

Laki ja prosessi

- Yleisestä asumistuesta annettuun lakiin ei ole tehty muutoksia.
- Prosessin muutokset:
 - Liitteiden pyytämistä on vähennetty:
 - lomautustodistuksia ei pyydetä
 - työsuhteen päättymisilmoituksia ei pyydetä
 - asuntolainasta tarvitaan selvitys vain, jos edellinen selvitys on yli 6 kk vanha

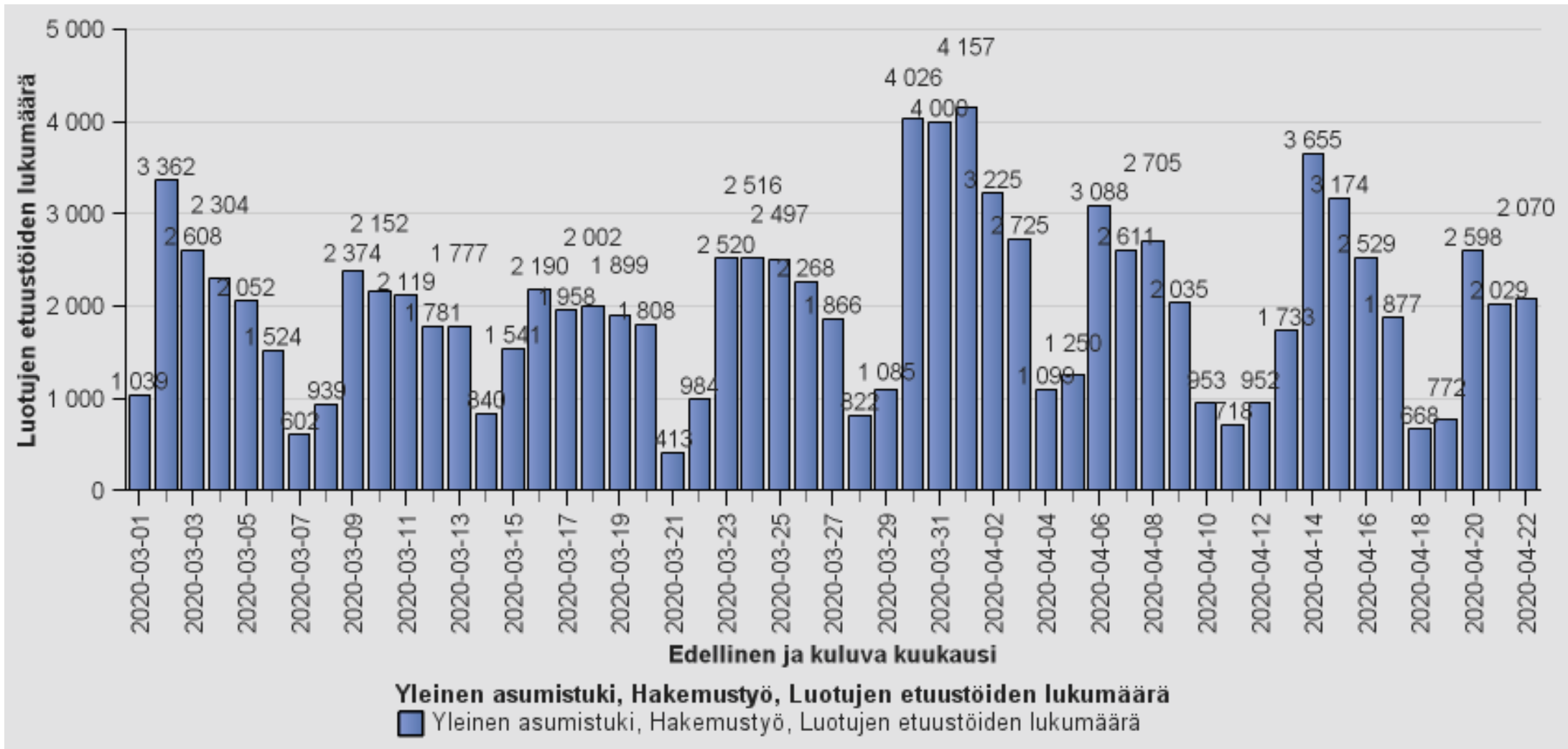
Muita käsittelyn muutoksia korona-aikana

- Kun yleisen asumistuen ratkaisuun arvioidaan opiskelijan kesätyötuloja, arviossa käytetään edellisen kesän tuloja.
 - Jos opiskelijalla on syy (esim. gradun tekeminen), jonka vuoksi hän ei voi tehdä työtä tulevan kesänä, voidaan pääsäännöstä poiketa.
 - Myös koronavirusepidemian vuoksi peruuntunut kesätyö on gradun tekemiseen rinnastettava syy. Asiakkaan oma ilmoitus asiasta riittää selvitykseksi.
- Vuokrasopimusten allekirjoitukset
 - Jos molempien osapuolten (vuokranantaja/vuokralainen) allekirjoituksia ei ole mahdollista saada vuokrasopimukseen, vuokrasopimus voidaan hyväksyä, jos vuokrasopimuksessa on vuokranantajan allekirjoitus.

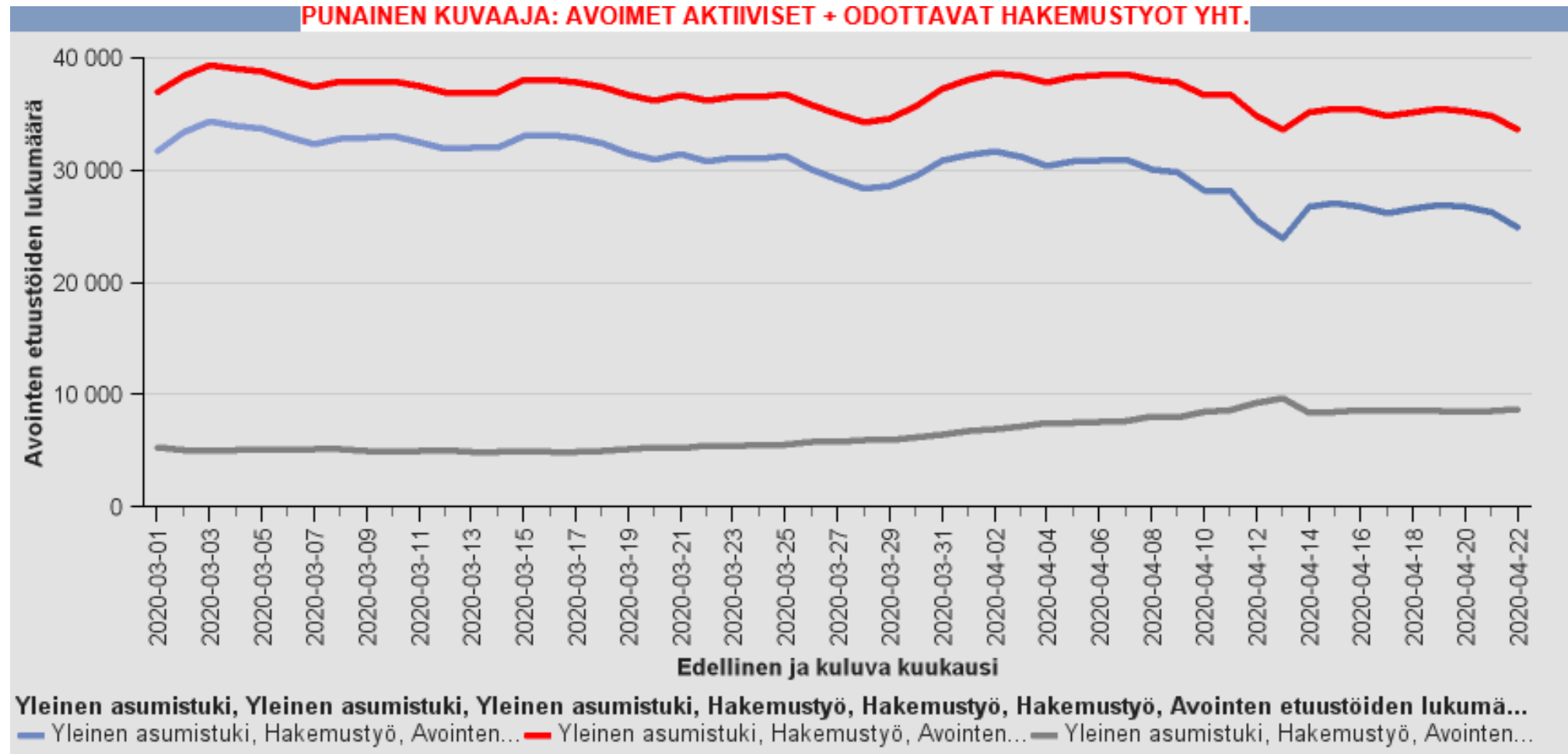
Yleinen asumistuki ja yrittäjät

- Niiden yrittäjien, joiden toimintaan **koronavirusepidemia ei ole vaikuttanut**, asumistuet käsitellään normaalien sääntöjen mukaisesti. Näiden yrittäjien tuloarviossa ei siis ole muutoksia (YEL-työtulo).
- Ne yrittäjät, joiden toimintaan **koronavirusepidemia on vaikuttanut**, käsitellään seuraavasti:
 - Yrittäjän työmarkkinatuki otetaan tulona huomioon ilman lapsikorotuksia.
 - Näidenkin yrittäjien tulot arvioidaan normaalien jatkuvan tulon ja keskiarvotulon sääntöjen mukaisesti ja asumistuki myönnetään ilman määräaikaa.
 - Kokonaan työttömät yrittäjät:
 - Yleisessä asumistuessa otetaan tulona huomioon työmarkkinatuki, vaikka yrittäjällä olisi voimassa oleva YEL-vakuutus. YEL-työtuloa ei tässä tilanteessa oteta huomioon tulona.
 - Yrittäjät, joiden yritystoiminta on vähentynyt:
 - Yleisessä asumistuessa tulona otetaan huomioon soviteltu työmarkkinatuki ja työmarkkinatuessa käytetty yritystoiminnan tulo.

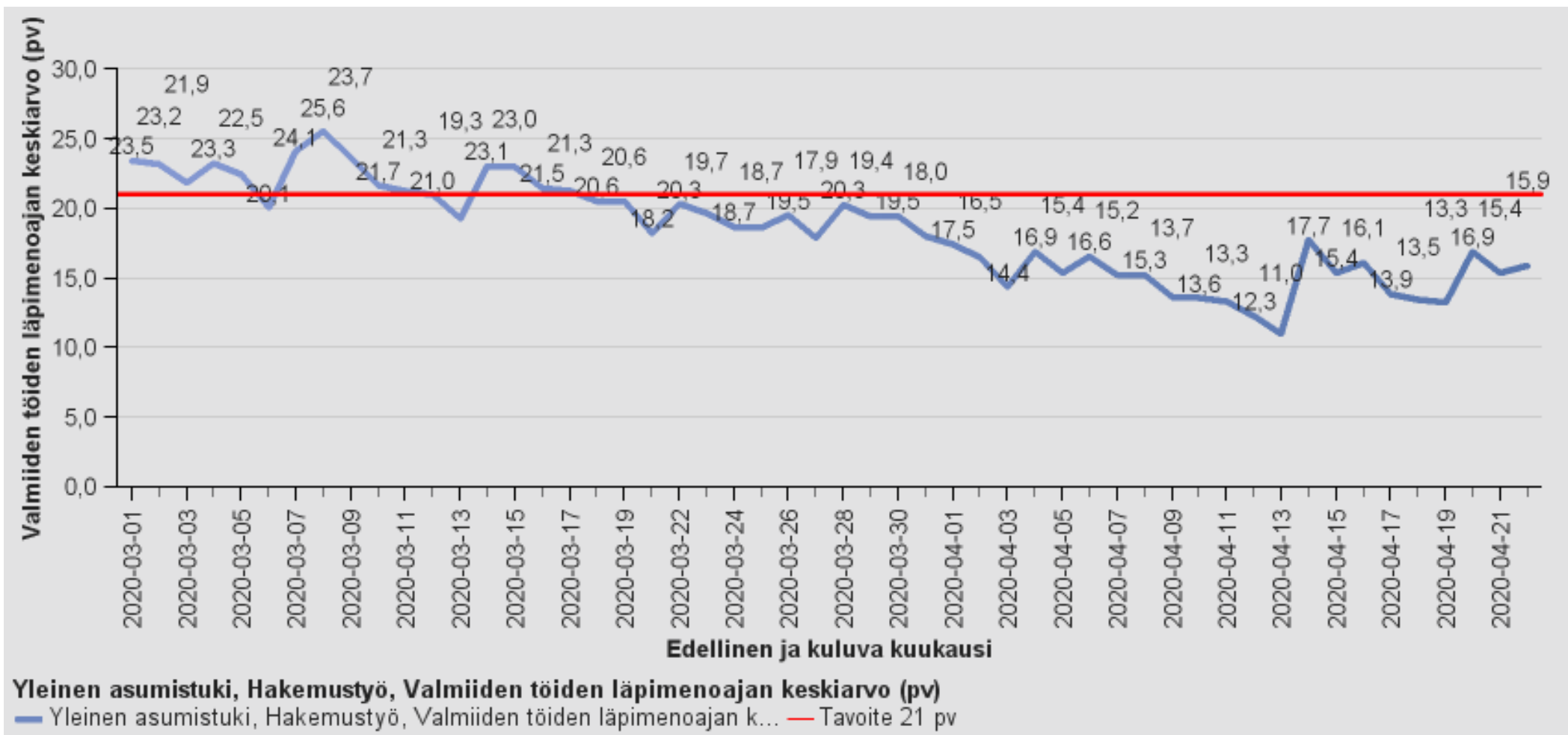
Luotujen hakemustöiden määrä (kpl/pv)

Avointen ja avointen aktiivisten hakemustöiden kehitys

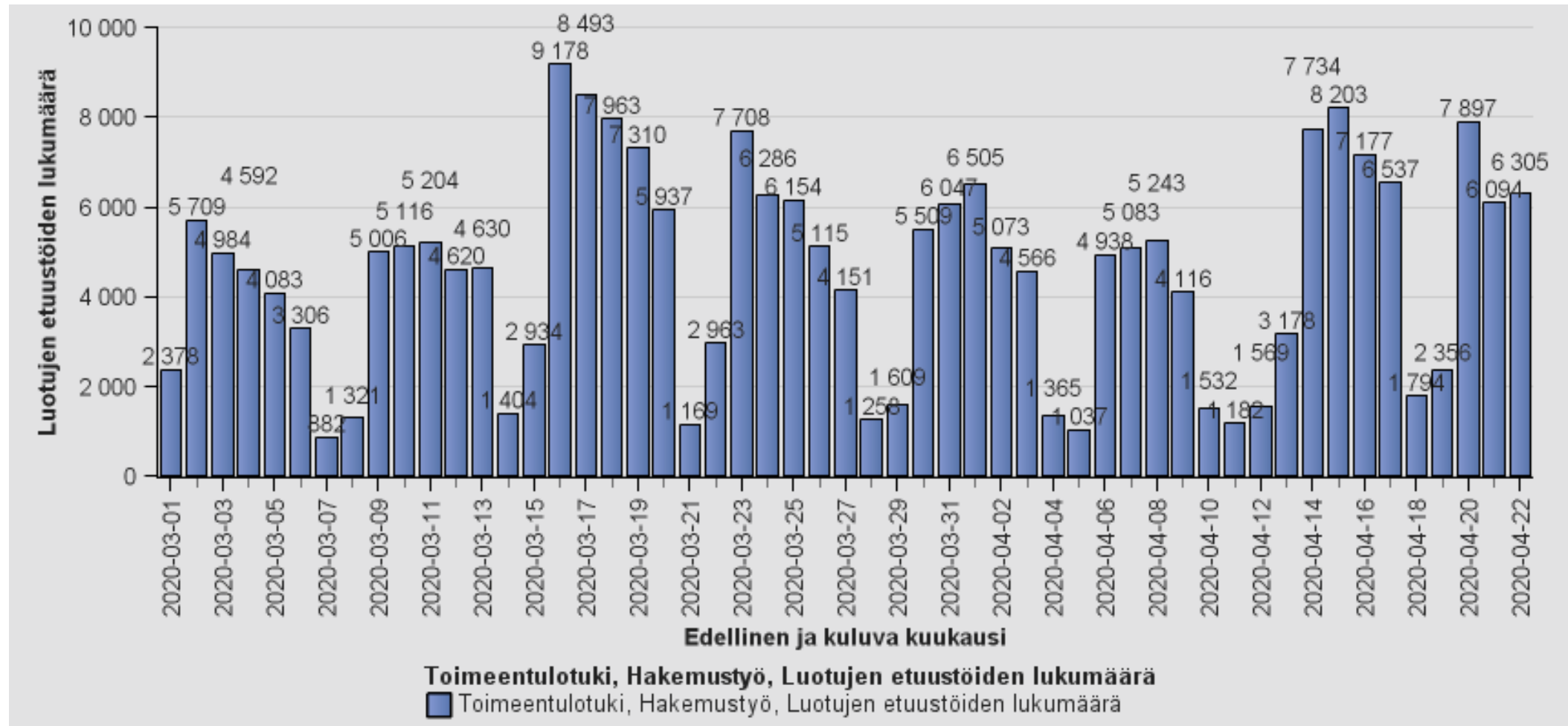

Ratkaisuvalmiiden etuusasioiden keskimääräinen käsittelyaika työpäivinä

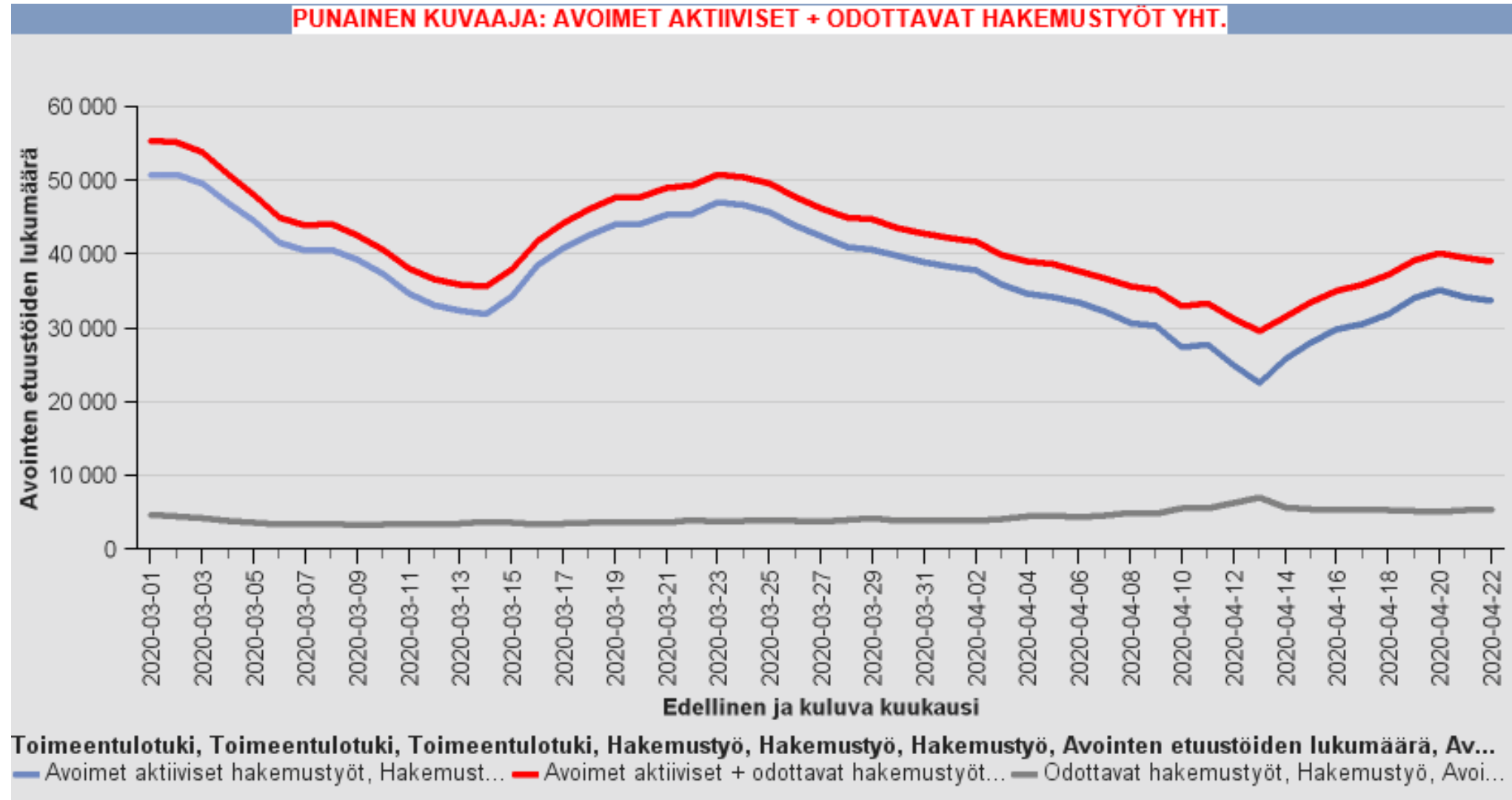

Toimeentulotuki – hakemusmäärät, käsittelyaika

Luotujen hakemustöiden määrä (kpl/pv)

Avointen ja avointen aktiivisten hakemustöiden kehitys

Ratkaisuvalmiiden etuusasioiden keskimääräinen käsittelyaika työpäivinä

